välja vedada. Samuti võisid nad võtta kaasa käsitööriistu ja materjali väheseid koguseid, mis vajalised käsitöö edasiseks jätkamiseks. Sularaha oli väljareisimisel lubatud kaasa võtta kuni 50 krooni suuruses summas isikult Eesti vääringus, väärismetallidest ja kalliskividest ehte- ja tarbeasju kuni 500 krooni väärtuses isiku kohta. Ümberasujate ülejäänud sularaha kanti Eesti Panka Saksa saatkonna arvetele, nagu ümberasujate väärtpaberid ja hüpoteegid paigutati esialgselt Saksa saatkonna poolt peetavasse depoosse Eesti Panga juures.

Kogu ümberasujate mahajäänud varade valitsemine, korraldamine, likvideerimine ja ülekandmine langes ellukutsutavale saksa usaldusvalitsusele Saksa konsulaadi juures. See-juures lepiti kokku, et saksa usaldusvalitsus tema poolt valitsetava vara valitsemisel, likvideerimisel ja lõplikul korraldamisel arvestab Eesti majanduslike huvidega. Eesti valitsus enda poolt kohustus aitama kaasa, et osutuks võimalikuks varaliste väärtuste rahulik realiseerimine ja et välditaks asjata majanduslikke kahjusid liialt kiirustatud likvideerimise läbi. Varaliste väärtuste üleviimine Saksamaale peab lisaks toimuma selliselt, et Eesti maksubilanss ja majanduselu ei kahjustuks.

Täiendavad kokkulepped ümberasustamisprotokollile jäid aasta lõpuks saavutamata, nagu ka täpsemalt selgitamata usaldusvalitsuse õiguslik seisund, nii et selle kohta valitseb veel selgusetus, kuidas Eesti maksubilanss ja majanduselu tulevad toime ümberasustamisest tekkinud raskuste kandmisega. Võttes arvesse transfereerimisele kuuluvate varanduste väärtust, ei saa seda probleemi pidada sugugi lihtsaks. Mil määral teostub kompensatsioonina Eesti majandusliku elu rahvustumine, ei olnud samuti sugugi selge aasta lõpuks. Illusioone selles suhtes ei saa teha.

Millega ümberasustamine tõi ilmseltnähtava ebameeldiva üllatuse kaasa, oli kadakate hulk, s. o. saksastunud eestlaste hulk, kes samuti lahkus kodumaalt. Nende kadakate hulgas ei puudunud ka omaaegsete suurte rahvuslike tegelaste ja äratajate otseseid järeltulijaid. Kõik see paljastas, kuivõrd siiski

Eesti kroonika 1939, lk. 44